

Õiguskantsler

Teie 10.08.2016 nr

Meie 29.08.2016 nr 6-1/160974/1603489

Ajateenistuse ajapikendus

Lugupeetud avaldaja

Perekonnaseaduse § 111 lõike 1 järgi on lapse isa kohustatud lapse ema ülal pidama kaheksa nädalat enne ja kaksteist nädalat pärast lapse sündi. Ajateenistuses viibides võib isal tekkida raskusi selle kohustuse täitmisega, kuna ajateenija toetus ei pruugi olla lapse ema ülal pidamiseks piisav.

Ülalpidamiskohustuse täitmiseks on isal võimalik taotleda ajateenistusse minemise edasi lükkamist (ajapikendust). [Kaitseväeteenistuse seaduse](#) (KVTS) § 43 lg 1 punkti 1 järgi antakse ajapikendust kutsealusele, kes mh lapsevanemana peab ülal vähemalt ühte alla kolmeaastast last ning ülalpidamiskohustus tuleneb perekonnaseadusest. Seega peab lapsevanemale andma võimaluse ajateenistusse asumise edasi lükkamiseks vähemalt lapse kolmeaastaseks saamiseni. Taotluse ajateenistuse edasi lükkamiseks peab esitama kutsealune, st tegemist ei ole n-ö automaatse otsustusega. Taotluseta pole alust ajateenistuse edasilükkamiseks.

KVTS § 41 lg 2 järgi tuleb ajapikenduse taotlus esitada asjaolude ilmnemisel, kuid hiljemalt 30 päeva enne ajateenistusse asumise tähtpäeva. Juhul, kui ajapikenduse andmise asjaolud ilmnevad hiljem, on võimalik taotlus esitada ka hiljem (KVTS § 41 lg 2). Selgitasite, et Teile teadaolevalt sai lapse isa üksnes 14 päeva enne tähtpäeva teada kohustusest asuda ajateenistusse.

KVTS § 37 lg 4 järgi tehakse kutsealusele mh ajateenistusse asumise tähtaeg teatavaks hiljemalt 1 aasta enne ajateenistusse asumise tähtpäeva. Juhul, kui kutsealune on saanud ajapikendust või varem jätnud ajateenistusse ilmunuta, võib teatamise tähtaeg olla 30 päeva (KVTS § 37 lg 5 punktid 1 ja 2). Seega peaks kõik kutsealused vähemalt 30 päeva ette teadma, et nad peavad ajateenistusse asuma ning neil peaks olema võimalus õigeaegselt ajapikenduse taotlus esitada.

Teie avaldusest tuleneb, et lapse isa ajapikenduse taotlust ei esitanud ning asus 2016. aasta juulis ajateenistusse.

Teatud juhtudel võib ajateenija teenistusest vabastada ka enne ajateenistustähtaja (8 või 11 kuu) möödumist. Üheks vabastamise aluseks on mh see, kui ajateenija sai ajateenistuse jooksul lapsevanemaks (KVTS § 56 lg 2 p 2). Samuti võib ajateenija teenistusest vabastada juhul kui ajateenijal on tekkinud raske perekondlik olukord (KVTS § 56 lg 3 p 1).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Avalduse pinnalt otsustades ei saanud ajateenija lapsevanemaks ajateenistuse jooksul. Seega ei ole ilmselt alust teda teenistusest vabastada KVTS § 56 lg 2 p 2 alusel. Siiski võib esineda alus Teie lapse isa vabastamiseks KVTS § 56 lg 3 punkti 1 (raske perekondlik olukord) alusel. Selleks peab Teie lapse isa esitama taotluse ajateenistuskoha ülemale (tavapäraselt pataljoniülem) ning kirjeldama tekkinud olukorda ning taotlema enda teenistusest vabastamist.

Ma loodan, et selgitustest oli Teile abi. Kui Teil või Teie lapse isal tekib lisaküsimusi, võtke palun ühendust õiguskantsleri nõuniku Raivo Sultsiga (+3726938415; raivo.sults@oiguskantsler.ee).

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise